

Фінляндія – 19,9% [14]. Співвідношення тих людей, які старше за 65 років, до населення працездатного віку в Європі, згідно з прогнозами, збільшиться на 73% за 2000–2030 рр. [12, с. 4]. Старіння населення розвинутих країн генерує попит на надання оплачуваних послуг по догляду за літніми людьми, оскільки працюючі члени сім'ї не здатні піклуватися про літніх утриманців 16–22 години на добу. Цю нову нішу в економіці послуг активно займають трудові мігранти з менш розвинутих країн. Послуга мігрантів з піклування про літніх утриманців вимагає максимального скорочення дистанцій з громадянами приймаючої країни або спільнотного проживання. Це створює цілий ряд додаткових ризиків, запобігти яких вкрай проблематично.

До четвертого процесу, що впливає на нові соціальні ризики, П. Тейлор-Губі відносить розширення приватних послуг у рамках забезпечення загального пакета суспільства добробуту. Він породжує нові соціальні ризики, оскільки громадяни-споживачі залишаються незадоволені вибором, коли регулювання стандартів у приватному секторі надання послуг залишається неефективними. Це стосується не тільки ризиків піклування трудових мігрантів про людей похилого віку, але й ризиків неотримання пенсійного забезпечення з приватних пенсійних фондів. Зрушення соціальних послуг у бік приватного сектору відбувається, насамперед, у напрямі соціального захисту найбільш незахищених верств населення. Віддаючи соціальні послуги приватним підприємствам, держава подвоює соціальні ризики найбільш незахищених верств населення.

Ознайомлення з працями розробників різних моделей держави загального добробуту показало, що вони орієнтовані на задоволення “старих соціальних ризиків”, які виникають перед населенням під час стандартного життєвого циклу виробництва – пенсій, послуг охорони здоров’я, хвороби, надання інвалідності тощо. Міжнародні трудові мігранти, які перебувають за межами стандартного циклу виробництва, гостріше відчувають потребу нового погляду на поняття соціальних ризиків. На думку Б. Юськіва, в умовах трансформації та глобалізації світової економіки держава добробуту відчула сильні удари по системі соціального забезпечення. “Нові соціальні ризики стали викликом для держави добробуту, оскільки раніше вони або не були розпізнані, або не були достатньо поширені, або перебували поза межами компетенції держави, наприклад, через ідеологічні міркування. Відтак прийшло інше розуміння держави добробуту, в якої основною мінімальною функцією є мінімізація або перерозподіл людських ризиків. Деякі нинішні ризики мали місце в минулому: забезпеченість старості, допомога на період безробіття, проблеми зі здоров’ям, нещасні випадки тощо. Проте в постіндустріальному та глобалізованому суспільстві форми ризиків змінилися” [15, с. 112]. Нові ризики проявляють себе найбільше там, де держава має найменший правовий захист, насамперед, у вирішенні проблем кризи ідентичності, соціального виключення, релігійного фундаменталізму та міжнародного тероризму.

Нові соціальні ризики є не тільки результатом переорієнтації економіки та виходом діяльності міжнародних трудових мігрантів за межі компетенції держави добробуту, але й продуктом залучення в їх проекти нових соціальних суб’єктів. В умовах фундаментальної невизначеності та крайніх форм індивідуалізації, найбільш надійними стейкхолдерами міжнародних трудових мігрантів стають їх родини, професійні

спі
ту
існ
ди
те
ім
ба

су
ц
т
п
з
т
з
з
з